| 1. | Наслов на наставниот предмет | Предметна програма од прв циклус на студии<br>Хартии од вредност и портфолио менаџмент | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| 2. | Код | FIN320 | | | |
| 3. | Студиска програма | Финансии | | | |
| 4. | Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел) | Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје<br>Економски факултет - Скопје | | | |
| 5. | Степен (прв, втор, трет циклус) | Прв циклус студии | | | |
| 6. | Академска година /семестар | Трета година/<br>Летен (шести) семестар | 7. | Број на ЕКТС-кредити | 7,5 |
| 8. | Наставник | Проф. д-р Владимир Филиповски | | | |
| 9. | Предуслови за запишување на предметот | - | | | |
| 10. | Цели на предметната програма (компетенции):<br>• Знаење и разбирање на основните концепти на финансиско инвестирање<br>• Разбирање на економските функции и институтионалната структура на пазарите на хартии од вредност<br>• Знаење и разбирање на основите на портфолио теоријата<br>• Способности за анализа на односот на инвеститорот кон приносот и ризикот преку функцијата на очекувана корисност<br>• Способности за анализа на диверсификацијата на ризикот преку конструкција на портфолија на хартии од вредност<br>• Разбирање на Моделот за вреднување на капиталските имоти и способност за аналитичко користење на поврзаноста на очекуваниот принос на една хартија од вредност со коефициентот на систематски ризик (бета) и пазарната премија за ризик<br>• Знаење и разбирање на алтернативните аналитички модели на пазарот на хартии од вредност: индексни модели, модели засновани на арбитража.<br>• Знаење и разбирање на Хипотезата за ефикасни пазари на хартии од вредност и нејзините практични импликации<br>• Знаење и разбирање на основите на Бихејвиоритичките финансии и инивните импликации за вреднување на хартиите од вредност<br>• Способности за применета квантитативна анализа и вреднување на обврзниците<br>• Способности за применета квантитативна анализа и вреднување на акциите<br>• Знаење и разбирање на факторите за вреднување и начините на користење на опциите како деривативни финансиски инструменти<br>• Знаење и разбирање на одредувањето на фјучерс цените и соодносите на фјучерс цените и на спот цените на примарните инструменти на пазарите на фјучерс договори<br>• Разбирање на процесот на професионално управување со портфолија на хартии од вредност, способност за формулирање на инвестициските цели, разбирање на различните инвестициони стратегии и индикаторите за мерење на перформансите на портфолио менаџерите | | | | |
| 11. | Содржина на предметната програма:<br>• Основни концепти на финансиски инвестиции<br>• Пазари на хартии од вредност – економски функции и пазарни институции<br>• Портфолио теорија и диверсификација на ризикот<br>o Функција на очекувана корисност и крива на индиференција на принос/ризик<br>o Диверсификација на ризикот и Граница на ефикасни портфолија | | | | |

<table>
<tr><td></td><td colspan="4">
<ul>
<li>Одредување на оптимално портфолио на инвеститорот</li>
</ul>
<ul>
<li>Моделот на вреднување на капиталските средства (Capital Asset Pricing Model) и индексен модел
<ul>
<li>Очекуваната стапка на принос како функција на систематсиот ризик – Модел за вреднување на капитални имоти</li>
<li>Модел за вреднување заснован на арбитража</li>
<li>Индексен емпириски модел на приносите на ХВ</li>
</ul></li>
<li>Хипотеза за ефикасни пазари и нивоа на информациска ефикасност на пазарите на ХВ</li>
<li>Бихејвиористички финансии и отстапувањата од информациски ефикасните пазари</li>
<li>Вреднување на обврзници
<ul>
<li>Фундаментална вредност на обврзница,</li>
<li>Стапки на принос кај обврзниците (Bond yields)</li>
<li>Времетраење на обврзниците (Bond duration) и управување со каматниот ризик</li>
<li>Кредитен рејтинг и управување со кредитниот ризик</li>
</ul></li>
<li>Вреднување на акции
<ul>
<li>Фундаментална вредност на акција</li>
<li>Методи на вреднување заснован на дисконтирање на дивиденди</li>
<li>Методи на вреднување засновани на пазарни мултипликатори</li>
</ul></li>
<li>Опции како деривативни финансиски инструменти
<ul>
<li>Фактори кои влијаат при вреднувањето на опциите</li>
<li>Инвестициони стратегии со користење на опциони договори</li>
</ul></li>
<li>Фјучерси како деривативни финансиски инструменти
<ul>
<li>Хеџирање и шпекулирање со користење на фјучерс договори</li>
<li>Фактори за одредување на односот: фјучерс цена – спот цена</li>
<li>Хипотези за соодносот на фјучерс цените и идните очекувани спот цени</li>
<li>Анализа на фјучерс договори кои базираат на пазарни индекси на акции</li>
</ul></li>
<li>Процесот на управување со портфолија на ХВ – портфолио менаџмент
<ul>
<li>Цели на инвестирањето во ХВ</li>
<li>Инвестициски стратегии</li>
<li>Мерење на перформансите на портфолио менаџерите</li>
</ul></li>
</ul>
</td></tr>
<tr><td>12.</td><td colspan="4">Методи на учење: Интерактивни предавања со презентации, проучување литература, презентација на примери од практиката, консултативна настава, самостојна работа.</td></tr>
<tr><td>13.</td><td>Вкупен расположлив фонд на време</td><td colspan="3">7.5 ЕКТС x 30 часови=225 часови</td></tr>
<tr><td>14.</td><td>Распределба на расположливо време</td><td colspan="3">90+30+15+90 =225 часови</td></tr>
<tr><td rowspan="2">15.</td><td rowspan="2">Форми на наставните активности</td><td>15.1.</td><td>Предавања-теоретска настава</td><td>90 часови</td></tr>
<tr><td>15.2.</td><td>Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа</td><td>0 часови</td></tr>
<tr><td rowspan="3">16.</td><td rowspan="3">Други форми на активности</td><td>16.1.</td><td>Семинарски/стручен труд/проект/истражување (презентација: писмена и усна)</td><td>30 часови</td></tr>
<tr><td>16.2.</td><td>Самостојни задачи</td><td>15 часови</td></tr>
<tr><td>16.3.</td><td>Домашно учење</td><td>90 часови</td></tr>
</table>

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| 17. | Начин на оценување | | | | |
| | 17.1. | Тестови | | | 80 поени |
| | 17.2. | Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна) | | | 15 поени |
| | 17.3. | Активност и учество | | | 5 поени |
| 18. | Критериуми за оценување (бодови/ оценка) | | до 50 бода | | 5 (пет) (F) |
| | | | 51 х до 60 бода | | 6 (шест) (E) |
| | | | 61 х до 70 бода | | 7 (седум) (D) |
| | | | од 71 до 80 бода | | 8 (осум) (C) |
| | | | од 81 до 90 бода | | 9 (девет) (B) |
| | | | од 91 до 100 бода | | 10 (десет) (A) |
| 19. | Услов за потпис и за полагање завршен испит | | редовно присуство на наставата | | |
| 20. | Јазик на кој се изведува наставата | | македонски јазик | | |
| 21. | Метод на следење на квалитетот на наставата | | самоевалуација преку анкета на студентите | | |
| 22. | Литература | | | | |
| | 22.1. | Задолжителна литература | | | |
| | | Реден број | Автор | Наслов | Издавач | Година |
| | | 1. | Зви Боди<br>Алекс Кејн<br>Ален Маркус | *Инвестиции* | Табернакул, Скопје | 2010 |
| | | 2. | Bodie, Z., Kane, A., Markus, A. J., | *Investments* 11th Edition | McGraw Hill Co. | 2017 |
| | | 3. | Reilly, F. K., Brown, K. C., Leeds, S. J. | *Investment Analysis and Portfolio Management*, 11th Edition | CENGAGE | 2019 |
| | 22.2. | Дополнителна литература | | | | |
| | | Реден број | Автор | Наслов | Издавач | Година |
| | | 1. | Smart, S. B., Gitman, L. G., Joehnk, M. D. | *Fundamentals of Investing,* 12th Edition | Pearson | 2014 |
| | | 2. | Elton, E. J., Gruber, M. J., Brown S. J., Goetzman, W. N. | *Modern Portfolio Theory and Investment Analysis,* 7th Edition | John Wiley and Sons | 2007 |
| | | 3. | Maginn, J. L., Tuttle, D. L., McLeavey, D. W., Pinto, J. E. | *Managing Investment Portfolios,* | CFA Institute | 2007 |